

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐศาสตร์รุ่นเยาว์

เรื่อง บทบาทและกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

บทบาทรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

จัดสรรทรัพยากร

รัฐบาลมีหน้าที่จัดสรรทรัพยากรของประเทศ

เพื่อสร้างสิ่งจำเป็นต่อส่วนรวม ซึ่งเอกชนมักไม่อยากทำ เพราะไม่คุ้มทุน

ตัวอย่าง

ถนน/โรงเรียน/โรงพยาบาล/ไฟฟ้า/น้ำประปา

บทบาทรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

การกระจายรายได้

รัฐบาลลดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยกับคนจน

เครื่องมือของรัฐบาล

เก็บภาษีจากคนที่มีรายได้มาก นำเงินไปช่วยเด็กยากจน
ผู้สูงอายุคนรายได้น้อย

บทบาทรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลไม่ให้เศรษฐกิจ ผันผวนรุนแรงเกินไป
เช่น ของแพงเกินไป หรือราคาตกต่ำเกินไป

วิธีที่รัฐบาลใช้

ควบคุมราคาสินค้าจำเป็น / ประกันราคาสินค้าเกษตร/
ลดค่าครองชีพในช่วงวิกฤต

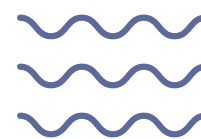
คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าเหตุใดรัฐบาลจึงต้อง
มีบทบาทเกี่ยวข้องกับระบบ
เศรษฐกิจของประเทศ

แนวคำตอบ

รัฐบาลต้องมีบทบาทเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจ
เพื่อดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน ควบคุมปัญหา
เศรษฐกิจลดความเหลื่อมล้ำ และทำให้เศรษฐกิจ
ของประเทศดำเนินไปอย่างมั่นคง

บทบาทและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบาย
ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อบุคคล กลุ่มคน และ
ประเทศชาติ โดยแสดงความคิดเห็นอย่าง
สร้างสรรค์ เคารพในความคิดเห็นที่หลากหลาย
โดยใช้วิจารณญาณในการสื่อสารอย่างเหมาะสม

กิจกรรม สืบค้นข้อมูล

กลุ่มที่ ๑-๒ นโยบายการเงิน

กลุ่มที่ ๓-๕ นโยบายการคลัง

นโยบายการเงินและการคลัง

คือ เครื่องมือหลักในการ
ดูแลเศรษฐกิจ

นโยบายการเงิน

แนวทางที่รัฐบาล (โดยธนาคารกลาง)

ใช้ ควบคุมปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ

เพื่อให้เศรษฐกิจมีความเหมาะสม

ไม่ร้อนแรงหรือซบเซาเกินไป

นโยบายการเงิน

ตัวอย่าง

- ปรับอัตราดอกเบี้ย
- ควบคุมการปล่อยกู้ของธนาคาร

นโยบายการเงิน

ผลที่เกิดขึ้น

ดอกเบี้ยต่ำ ➡ คนกู้เงินง่าย ➡ ใช้จ่ายมาก ➡ เศรษฐกิจคึกคัก

ดอกเบี้ยสูง ➡ คนใช้เงินน้อย ➡ ลดเงินเฟ้อ

หน่วยงานที่ดูแล : ธนาคารแห่งประเทศไทย

นโยบายการคลัง

แนวทางที่รัฐบาลใช้ บริหารรายได้
และรายจ่ายของประเทศโดยใช้ ภาษี
และงบประมาณแผ่นดิน

นโยบายการคลัง

ตัวอย่าง

- การเก็บภาษี
- การใช้จ่ายเงินของรัฐ เช่น สร้างถนน
โรงเรียน โรงพยาบาล
- เงินช่วยเหลือประชาชน

นโยบายการคลัง

ผลที่เกิดขึ้น

ใช้จ่ายมาก ➡ กระตุ้นเศรษฐกิจ

เก็บภาษี ➡ นำเงินมาพัฒนาประเทศ

หน่วยงานที่ดูแล : กระทรวงการคลัง

เรื่อง

นโยบายการเงิน

นโยบายการคลัง

เกี่ยวกับ

เงินในระบบ

เงินของรัฐบาล

เครื่องมือ

ดอกเบี้ย เงินกู้

ภาษี งบประมาณ

หน่วยงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

กระทรวงการคลัง

เป้าหมาย

ควบคุมเศรษฐกิจ

พัฒนาและดูแลประชาชน

กิจกรรม

นโยบายการการเงิน การคลัง

สถานการณ์ที่ ๑

ในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว คนไม่กล้ากู้เงินมาลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทยตัดสินใจ
ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลง เพื่อให้ประชาชนและธุรกิจมีแรงจูงใจในการกู้ยืมเงิน
ไปลงทุนและใช้จ่ายมากขึ้น

นโยบายการเงิน

สถานการณ์ที่ ๒

รัฐบาลประกาศแผนกระตุ้นเศรษฐกิจโดย เพิ่มเงินเดือนให้ข้าราชการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ พร้อมทั้งจัดสรรเงินพิเศษให้บางกลุ่มอาชีพเพื่อกระตุ้นการบริโภค
และเพิ่มกำลังซื้อในระบบเศรษฐกิจ

นโยบายการคลัง

สถานการณ์ที่ ๓

ธนาคารกลางตัดสินใจ ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
เพื่อจูงใจให้คนหันมาออมเงินมากขึ้น แทนการนำไปใช้จ่ายหรือกู้ยืม

นโยบายการเงิน

สถานการณ์ที่ ๔

รัฐบาลประกาศว่าจะปรับเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) จาก 7% เป็น 10%

เพื่อหารายได้เข้ารัฐสำหรับนำไปใช้จ่ายด้านการพัฒนาประเทศ

และโครงการสาธารณะ

นโยบายการคลัง

สถานการณ์ที่ ๕

รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยจัดสรรงบประมาณ
สร้างโรงพยาบาลและโรงเรียนเพิ่มในท้องถิ่นชนบท เพื่อให้ประชาชนเข้าถึง
บริการพื้นฐานอย่างทั่วถึง

นโยบายการคลัง

สถานการณ์ที่ ๒

เพื่อแก้ปัญหาเงินขาดสภาพคล่องในระบบการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเข้าซื้อ
พันธบัตรรัฐบาลในตลาดการเงิน ทำให้มีเงินไหลเข้าสู่ระบบมากขึ้น
และช่วยลดอัตราดอกเบี้ยลง

นโยบายการเงิน

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่านโยบายการเงินและ
การคลังที่ดีควรมีผลต่อเศรษฐกิจและ
ประชาชนอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ

ทำให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ ไม่เกิดปัญหาเงินเฟ้อหรือ
เงินฝืด ประชาชนมีงานทำ รายได้มั่นคง และมีโอกาส
เข้าถึงสินค้าบริการในราคาที่เป็นธรรม นอกจากนี้ยัง
ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ กระตุ้นการลงทุน
และทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นอย่างยั่งยืน

กิจกรรม

นโยบายขายแก็๊ไช
ปัญหาเศรษฐกิจ

คำอธิบาย

๑. กลุ่มร่วมกันสืบค้นตัวอย่างนโยบายการเงินหรือนโยบายการคลัง
กลุ่มละ ๑ นโยบาย

- รายละเอียดของนโยบายการเงิน/การคลัง
- ระบุกลุ่มเป้าหมายของนโยบาย
- ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อ บุคคล สังคม และประเทศชาติ

นำเสนอ

นโยบายขายแก๊ส
ปัญหาเศรษฐกิจ

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่านโยบายทางเศรษฐกิจ
ที่รัฐบาลกำหนดมีผลต่อชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ

นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลมีผลต่อ
ชีวิตประจำวันของนักเรียน เพราะทำให้ค่าครองชีพ
การเรียน และรายได้ของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป
หากนโยบายดีจะช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของ
ประชาชนและนักเรียนดีขึ้น

สรุปบทเรียน

การศึกษาเรื่องบทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ของรัฐบาล เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาลที่มีนโยบาย
ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบ
ที่ดำเนินการโดยรัฐบาลได้ การศึกษาเรื่องดังกล่าวจะทำให้
ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ
โดยสามารถแสดงความคิดเห็นต่อส่วนรวมอย่างเหมาะสมได้

บทเรียนครั้งต่อไป

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (เงินเพื่อ เงินฝืด)

สิ่งที่ต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

โพสต์เตอร์สินค้าและบริการ
จากกิจกรรม
“นักวิเคราะห์ตลาดแฟชั่นชี”

